

Szerkesztési iroda:

Főiac, Csulak-féle ház,
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények
 küldendők.

Kiadó hivatal:

Pollák Mór könyvnyomdája,
 hová a hirdetések és
 előfizetési pénzek
 bérmentesen intézendők.

NEMERLE

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.

A háromszéki „Háziipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tűzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap hetenkint kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre postán küldve
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Fél évre 3 frt — kr.
 Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.
 Hirdetmények díja:
 3 hasábos petit-sorért, vagy annak helyéért 6 kr.
 Bélyegdíj külön 30 kr.
 Nyiltér sora 15 kr.

A válságos pillanatokban.

A nagy válság, mely izgalomban és feszült várakozásban tartja egész Európát, gyorsan közeledik a megoldás felé. A diplomáciai alkudozások chaotikus zavarából lassan lassan kibontakozik egy fényes alak, mely villámlo célját megsuhogtatja egész Európa felett, mely összehozza a régi barátokat s új ellenségeket állít egymással szembe. A fényes alak, a háboru szelleme, végig járja egész Európát s csatározást váltja fel az államok és társadalmak csendes békéjét.

A keleti kérdés bonyodalmai közepette minden hatalom a háboru lokalizálására, tehát saját érdekeinek békés uton való megvédésére törekedett. Ma már tisztán áll előttünk ezen cél elérhetlensége. Ha csak Oroszország és Anglia forogna szóban, még lehetne reményünk: de nem kell felednünk pillanatig sem, hogy Oroszország mellett még sympathia is nyilatkozik: a német császár sympathiája. Mit ér az, ha egész Európa pálcát tör a jogtörő, vérengző zsarnok felett; mit ér az, ha népek és nemzetek millióinak átka sulyosodik a becsületben kiontott vérről fertőzött orosz hatalom bünnös lelkére: az átok nyom, terhel, de a bünség még nem roskadt össze alatta.

Oroszország számít a német szövetségre.

Helyesen-e, vagy helytelenül: ezen kérdés eldöntése feletti: alig kételkedhetünk Vilmos császár éddigi habozását is csak monarchiánk hatalmas katonai erejétől való tartózkodásának tudhatjuk be. Most azonban színt vált határozottabban kijelenti, hogy a san-stefanoi békeszerződés nem ütökzik egészen bele az európai általános érdekekbe. S ha hinni lehet a német hivatalos lapoknak: az orosz-német barátság soha sem állott oly erős lábón, mint épen ma.

Mi következik ebből?

Sorakozása az összes európai hatalomnak.

Hogy a hadviselő felek miként fognak csatlakozni, nem lesz nehéz kitalálni. Az egyik részen Oroszország Németországgal, míg a másik oldalon Európa többi államai fognak kezni.

Igaz, hogy Oroszország politikáját a legélesebb szemű diplomatának is nehéz átlátni. Kibúvó lyukakat keres, rejtek ajtókon eltűnik, s mikor már azt hittük, fogva van markunkban: akkor siklik ki onnan roppant könnyűséggel, mint az angolna Ignatieffet, Suvaloffot fontosságot ígérő megbízásokkal kiűdi Bécsbe, Londonba; ígér eget, földet, letagadja a csilagot az égről, amit és rágalmaz: s e közben szövetség, készül, fegyverez, szereli hadsergét egy bekövetkező európai hadjáratra.

És mégis, ha végig tekintünk a lefolyó események felett; ha kombináljuk a diplomáciai létesítések eredményét: arra a meggyőződésre jutunk, hogy minden álnoksága, minden hitzegése és kigyói ravaszága mellett sem sikerült monarchiánk viszonyát az európai hatalmakhoz meggyengíteni.

Anglia alkudozásai az oroszokkal e részen mit sem bizonyítanak. Ismerik ott a muszkabarátságot nagyon jól.

Monarchiánk pedig elkészült az eshetőségekre. Katonai erők oly hatalmas, mely egymagára is képes lenne minden érdekeskonkításnak ellene állani. Ehez járul még határaink természetből megajándékozott szerencsés fekvése. Szorosaink az erdélyi határokon bevehetnek.

A kormány minden intézkedéseket megtett biztosításunkra. Több század utász teljes felszereléssel már felvonult rendelése helyére. Bármennyire hangzatosak is a pessimisták szo-

rult helyzetünk aggasztó voltát: annyit mégis kénytelenek maguk is beismerni, hogy bennünket semmiféle akció várata nélkül meg nem fog lepni.

A. M.

* A kiegyezési provisorium meghosszabbítása iránti törvényjavaslat a ház hétfői ülésének napirendjére tüzetett ki. Az ellenzéki klubok holnap tartanak értekezletet e tvaslat tárgyában, melyet a szélsőbal kivételével valószínűleg az egész ház elfogad. Az osztrák birodalmi tanács kiegyezési bizottsága már szintén hozzájárult az osztrák kormány ugyan azon törvényjavaslatának elfogadásához.

A keleti kérdés.

A diplomácia köréből egyszerre nagy bőséggel megeredtek a békés hírek, anélkül, hogy valami kézzelfogható alapot is mutatnának. Mialatt Konstantinápoly mellett a helyzet már-már egészen az összeütőközésig fejlődött s Totleben tábornok már nemcsak a várak kiürítését, hanem a török tábor feloszlását és a Bosphorus kulespontját, Bujukderet is követeli, a porta pedig mindez megtagadni készül, ezalatt a különböző félhivatalos tudósítások ismét előveszik a régi szótárt és a „békés kiegyenlítését” nem tartják egészen „reménytelennek.”

A békés fordulatot természetesen Suvalov gr. szentpétervári utjával hozzák kapcsolatba. Berlini sürgönyök szerint Suvalov előterjesztési igen nagy hatást tettek, s bár a panszláv párt nagy erőfeszítéseket tesz, a cár nagy áldozatokat hajlandó hozni a béke érdekében. De hogy ez „áldozatok” mi-ből állanak, arról már semmit sem tudnak a táviratok. Egyik hír szerint Oroszország hajlandó volna ugyan lemondani Batumról, ha viszont Anglia a Bulgáriára vonatkozó követelésekről lemond, ezzel azonban a nehézség épen nem volna megoldva, mert egyrészt Londonból határozottan ismétlik, hogy Anglia minden körülmények közt fenntartja az európai álláspontot, tehát nem alkuszik meg pusztán saját érdekei szerint, hanem egy életképes török birodalom meghagyását követeli; másrészt pedig, ha Anglia kevesebb sulyt fektetne a Bulgáriára, annál nagyobb sulyt fektet erre Ausztria-Magyarországra!

Nem is hiányoznak olyféle tudósítások, hogy a mostani alkudozások által Oroszország tulajdonképen két oldalról van sarokba szorítva, Anglia főleg Ázsiában nem engedi meg az orosz terjeszkedést, Ausztria-Magyarország pedig főleg Európában, s a két kabinet működése a „munkafelosztás” egy nemének alapján mégis épen összevág.

Boszniaiból, mint a zágrábi „Obzor” írja, most már törökök is átmenekülnek Horvátországba. F. hó 9-én Kostajnica mellől Tahir bég Krupics Krupáról és Hassan bég Cerics-Noviból horvát területre léptek át, azt kérvén a horvát országos kormánytól, hogy oltalma alá vegye őket. Okul a nagy szegénységet, nyomorúságot s a török hivatalnokok türhetlen bánásmódját hozták föl. A Boszniaiban uralkodó éhséget s az ottani állapotokat olyanoknak festik, — ugymond a nevezett lap — melyek a többi törökökre nézve is elviselhetlenné teszik az ottani maradárt. A horvát országos kormány az át menekült törököket Kőrösön internálta s a többi bosnyák menekültek segélyében részesíti őket. A kőrösi alispáni hivatalnál jegyzőkönyvileg hallgatattván ki, ugyanabban felvették, hogy hazájukba mindaddig vissza nem térnek, míg ott rend nem lesz; azon kérelmüknek is kifejezést adtak a jegyzőkönyvben, hogy az osztrák magyar uralkodó vegye őket védelme alá, foglalja el Boszniát és csináljon ott rendet. „Az összes bosnyák nép ezt kívánja.” (!)

Oroszország újabb hadikészületei felől ismét sürűn érkeznek tudósítások, nagyon nem egyezve a diplomácia békés reményeivel. A romániai vapályák igazgatósága parancsot kapott, hogy csapatállításokra 90 vonatot rendezzen be, minden napra nyolcat. Griljakovo faluban Odessa közelében nagy tüzérpárkot állítanak össze. A Bugnál, Nikolajev közelében nagy fegyverraktárakat emelnek. Odessa és Akkerman közt három nagy sátoztáborat alakítanak, melyekben az első osztályu polcensye (honvédség) fogja gyakorlatait tartani. A kormány nagyban vásároltatja a lovat és kocsit; eddig 7000

ló és 2500 kocsi van Odessában. Az ottani vasuti főnökség parancsot kapott, hogy a legrövidebb idő alatt katonai célokra nagy kocsiparkot vonjon össze. Az ujonnan alakított tizenkét gyaloghadosztályból hármat és pedig az 5. 6. és 7. számú alakják teljes hadi készütségben Romániába szállítani. A honvédség egyenruhája kész s mozgósítási költéségei már minden kormányzóság pénztárában készen vannak. Az odessai helyőrség tisztjei utasítottak, hogy egy napra se távozzanak többé a városból. — Román-Besszarábiát a X. hadtest egy hadosztálya s 18 szotnya kozák tartja megszállva. Kilia, Ismael és Reni dunai városokat az oroszok megerősítették. Mindez eléggé mutatja, hogy az oroszok nem hisznek a békés megoldásban. Az itt jelzett készülődések nagy része nem annyira Anglia, mint Ausztria-Magyarország ellen van intézve.

A mohamedán fölkelők pacifikálására küldött orosz-török bizottság Stanimaka mellett értekezett a fölkelők vezéreivel, de ezek nem hajlandók engedni s kijelentették, hogy addig le nem teszik a fegyvert, míg az oroszok török területen vannak. Az oroszok egyelőre kivégzésekkel igyekeznek boszut állani; Drinápolyban a főhadparancsnok rendeletére 65 fölkelő, ezek közt sok pomák, de még cserkesz, arnauta és két görög is a hadi törvénszék által halálra ítéltetett és kötel által kivégeztetett, csak egy 15 éves suhanc nyert kegyelmet. Alkalinál és Carnibrodnál szerb katonai portyázókaty Pirok Balkánból jövő fölkelő csapat megtámadta és részeit Szofiába, részeit Sarkoj-be üzte.

Konstantinápoly május 17. Az oroszok San-Stefano környékén, két kilométer távolságra a török vonalaktól, negyven nehéz kaliberű ágyút állítottak fel. San-Stefanóban csak az orosz főhadiszállás marad, a csapatok mind a környéken táboroznak. Az oroszok egyttal a Bujukdere mögötti magaslatok irányában is tesznek mozdulatokat. A törökök megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy biztosítsák magukat a meglepetések ellen. Várna, Batum és Sumla kiürítését illetőleg a törökök nem mutatnak engedékenységet.

Az erdélyi szorosok védelmére

a honvédelmi miniszter ő nagyméltósága e hó 15-ről 2571. eln. szám alatt a megyei főispánok utján következő rendeletet teszi közzé:

Az erdélyi szorosok védelmi állapotba helyezésére megkivántató rendszabályok eszközésével megbízott műszaki csapatok legközelebb a helyszínre fognak érkezni; ennél fogva felhívom cimedet, mikép az átvonuló csapatok számára szükséges feltételt fuvarokat oly pontosan kiállítani igyekezzék, hogy azok tovább szállításánál semminemű akadály és a legkisebb késedelem fel ne merüljön. Szükség esetében a csapatok elhelyezéséről és élelmezéséről is gondoskodni el ne mulassza.

Az o j t o z i, b o d z a i, b o d z a k o v á s z n a i szorosokon a célbavett védelmi munkálatokra megkivántató polgári munkások, előfogatok, szerszámok stb. az innen kiadandó rendelet értelmében, vagy az illető katonai parancsnokság közvetlen felhívása folytán a kellő számban pontosan és haladéktalanul kiállítandók. Megjegyeztetik, miszerint a munkásokért és előfogatokért az illető katonai parancsnokság által a díjak a meghatározott mennyiségben ki fognak szolgáltatni.

A mohamedán fölkelők.

A muszkákra nézve ijesztő módon növekedik a mohamedán fölkelők száma. A fölkelők kiengeszteléséről most már szó sem lehet, miután a bolgárok hallatlan kegyetlenségeket követnek el a legbékésebb mohamedán lakosokon.

Mint a sáska lepi el a török helységeket a bolgárok raja s pusztítanak, rombolnak mindent.

Eddig 15 helységet teljesen elhamvasztottak a bolgárok, a lakosságot kifosztották, a nőket megbecsületlenítették.

Természetes, hogy ily körülmények között a török fölkelőkben a düh megkésztereződik a bolgárok ellen s jaj azon bolgárnak, ki a fölkelők kezei ügyébe esnek.

A fölkelők egészen európai rendszer szerint vannak szervezve és fölfegyverkezve. Vezérek bámulatosan ügyesek és hadászatiilag annyira tapasz-